

Dosarul nr. 2ra-238/2022
2-20156056-01-2ra-25022022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: V. Holban)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, O. Cojocaru, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Silvia Sidoruc, reprezentată de avocatul Marin Postu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Sidoruc împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Pavel Botnaru cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii în termen rezonabil și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 decembrie 2020, Silvia Sidoruc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Pavel Botnaru cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii în termen rezonabil și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii a indicat că conform hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central s-a încasat de la Ștefan Sidoruc în beneficiul Silviei Sidoruc pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX, XXXXX și XXXXX în mărime de 900 de lei pentru fiecare, începând cu data de 20 februarie 2017 până la atingerea majoratului de către copiii minori. Hotărârea judecătorească a devenit definitivă, irevocabilă și executorie la data de 23 septembrie 2017, fiind emis titlu executoriu, care a fost expediat spre executare la sediul executorului judecătoresc Pavel Botnaru.

A menționat că la 15 ianuarie 2019 executorul judecătoresc, stabilind că debitorul Ștefan Sidoruc avea în proprietate un automobil de model „Dacia Logan”, a emis încheiere privind declararea în căutare a mijlocului de transport, însă creditorul nu a mai aflat care este soarta acestui bun mobil și cauza din care nu a fost sechestrat în contul stingerii datoriei.

La 21 februarie 2019, la solicitarea creditorului, executorul judecătoresc Pavel Botnaru a emis încheierea nr. 002pa-232/2018, prin care a menționat că „din momentul stabilirii restanței din 15 noiembrie 2018 (data la care s-a stabilit că debitorul nu achitase pensia de întreținere).

Reclamanta a mai specificat că până la adresarea cu acțiune în instanță careva achitări de către debitor nu au fost efectuate, restanța la plata pensiei de întreținere a copiilor minori ce urma a fi încasată din contul debitorului Ștefan Sidoruc pentru 23 luni și 17 zile constituia suma de 63 498,08 de lei.

A învederat că în toamna anului 2019 debitorul a achitat careva sume de bani, 3 600 de lei la data de 18 septembrie 2019, 9 000 de lei la data de 08 octombrie 2019 și 6 000 de lei la data de 05 noiembrie 2019, în total a achitat suma de 18 600 de lei, prin intermediul executorului judecătoresc.

Reclamanta a indicat că datoria debitorului față de creditor constituie suma de 105 600 de lei, calculată conform formulei (46 luni X 2 700 lei) - 18 600).

A susținut că prin neexecutarea integrală a hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori pentru o perioadă de mai bine de 39 luni cu o restanță în sumă de peste 105 mii lei, reclamantei și copiilor minori le este încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul de a se bucura de proprietatea lor, drepturi garantate și de art. 6 din Convenția Europeană și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană.

Totodată, a specificat că așteptările, frustrările, sentimentale de injustiție creat ca urmare a neexecutării integrale a unei hotărâri judecătorești definitive într-o perioadă de peste 3 ani și 3 luni cu o restanță de peste 105 mii lei, îi cauzează ei și copiilor săi un prejudiciu moral enorm, care poate fi evaluat în plan obiectiv, dar și prin prisma jurisprudenței CEDO, la suma de 75 000 de lei.

A solicitat constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, în cauza civilă nr. 2-192/2017, la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Sidoruc împotriva lui Ștefan Sidoruc cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori; încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în sumă de 75 000 de lei, suportat de Silvia Sidoruc și cei 3 copii minori ca urmare a neexecutării integrale a hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central mai bine de 3 ani și 3 luni sau 39 luni (septembrie 2017 - decembrie 2020), cu o restanță a datoriei de peste 105 mii lei și încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a cheltuielilor pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 10 martie 2021 Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată cerere de chemare în judecată depusă de Silvia Sidoruc împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Pavel Botnaru cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii în termen rezonabil și repararea prejudiciului.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 23 martie 2021, avocatul Marin Postu, în interesele Silviei Sidoruc, a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii cu emitere unei noi decizi privind admiterea integrală a acțiunii.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 2 alin. (1) - (2), 3 alin. (1), 4 alin. (1) și (2) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, în coroborare cu actele cauzei, Colegiul a constatat că instanța de fond corect a stabilit faptul că termenul rezonabil pentru executarea hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central nu a fost încălcat de către executorul judecătoresc.

La caz, Colegiul a reiterat poziția instanței de fond, referitor la faptul că executorul judecătoresc Pavel Botnaru în cadrul derulării procedurii de executare a întreprins toate măsurile legale pentru a executa documentul executoriu în baza căreia s-a stabilit încasarea de la Ștefan Sidoruc în beneficiul Silviei Sidoruc pensiei de întreținere a copiilor minori.

Mai mult, conform raportului executorului judecătoresc prezentat Ministerului Justiției și anexat la materialele cauzei, detaliat se descriu toate acțiunile întreprinse în vederea executării hotărârii judecătorești menționate, iar atât în cerere de chemare în judecată, cât și pe parcursul judecării cauzei în instanța de fond dar și în instanța de apel, apelanta/ reclamantă nu au invocat careva încălcări a normelor de drept material sau procesual, care au determinat restanța considerabilă a debitorului la plata pensiei de întreținere a copiilor minori.

Colegiul a menționat că, instanța de fond corect a stabilit situația de fapt, referitor la faptul că neexecutarea hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, rezultă din comportamentul și situație materială precară a debitorului Ștefan Sidoruc.

La caz, instanța de apel a respins argumentele apelantei precum că pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, executorul nu a întreprins careva acțiuni de executare din anul 2019, ori acestea se combat prin materialele cauzei, fiind prezentată procedura de executare integral.

Totodată, Colegiul a învederat că conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, responsabilitatea statului pentru executarea unei hotărâri pronunțate împotriva unui privat nu se extinde mai departe decât până la implicarea organelor de stat în procedurile de executare.

La 08 februarie 2022, Silvia Sidoruc, reprezentată de avocatul Marin Postu, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul declarat.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 octombrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 20 decembrie 2021 (f.d. 39), astfel, recursul declarat la data de 08 februarie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 februarie 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or până la data examinării admisibilității recursului careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Silvia Sidoruc, reprezentată de avocatul Marin Postu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Silvia Sidoruc, reprezentată de avocatul Marin Postu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Silvia Sidoruc, reprezentată de avocatul Marin Postu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Silvia Sidoruc, reprezentată de avocatul Marin Postu, împotriva deciziei din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat